

چه کسانی بر عرشه کشتی نجات هستند؟!

قتل قرعه‌کشی حسین ابراهیمی

در منابع روایی ما روایتی آمده که گاهی روی پرده‌ها و در و دیوار دیده‌ایم، اما معلوم نیست چقدر روی آن تأمل کرده باشیم، فرمود: **إِنَّهُ لَمُكْثُوبٌ عَلَى بَيْعِينَ عَرْشِ اللَّهِ** ان الحسین مضایح الهدی و سفینهٔ نجاته، در طرف راست عرش نوشته شده است: حسین چراغ هدایت و کشتی نجات است. **إِعْلَامُ الْوَرَى**، ص: ۴۰۰ امام حسین ^(ع) کشتی نجات امت پیامبر است، گرچه در روایات شریفه اهل بیت ^(ع) آمده که تمام ایشان کشتی های نجات امت هستند، اما این صفت نجات دهنده‌گی در امام حسین ^(ع) جلوه‌ای دیگر و بروز و ظهور بیشتری دارد.

حالا پرسش این است که آیا ما نیز از جمله افرادی که بر عرشه این کشتی به سوی نجات و سعادت در حرکتند هستیم یا خیر؟ و شرایط رسیدن به این نجات چیست؟! یک پاسخ کلی در اینجا وجود دارد که پرداختن به مسئله شفاعت است، شفاعتی که در هیئات مذهبی ما زیاد به آن پرداخته می‌شود و ما زیاد از آن دم می‌زنیم که ان شاء... اهل بیت ^(ع)، روز قیامت شفیعیان ما باشند. در احادیث متعدد آمده است که وقتی از خود ایشان و در زمان حیات ایشان فردی از شیعیان این تقاضا را می‌کرد، معصوم علیه السلام ضمن پذیرفتن، شرطی قرار می‌دادند و آن مطلب به‌طور کلی پیروی از ایشان در رفتار و حرکات و سکنات در روش زندگی بوده است و به صورت جزئی در برخی روایات به مسئله عبادت و نماز و باز خاص تر به اهل سجده پروردگار بودن توجه می‌داده‌اند که مثلا اهل سجده‌های طولانی و زیاد سجده کردن باش تادر بهشت بتوانی با ما باشی، آری، فرمود: شیعتنا من شایعنا، شیعیان ما کسانی هستند که در زندگی خود اهل پیروی از ما باشند و این مسئله در زندگی آن‌ها نمود داشته باشد. حالا درباره امام حسین ^(ع) و قرار گرفتن در کشتی حسینی نیز مطلب همین است، حالا که مغناطیس محرم حسین ^(ع) و کربلای حسین ^(ع) و عزاداری پرشور و ما را گردنام زیبای او جمع کرده است و در مجالس در کنار استفاده از معارف، باعشق او به سر و سینه می‌زنیم، انگشت اشاره حسین ^(ع) را نیز نباید از نظر دور داریم، که آقای ماشب عاشورا اهملتی از دشمن خود گرفت تا بار دیگر طعم نماز را بچشد و اینکه فرمود من عاشق نماز و خواندن کتاب خدا هستم، این پیامی برای تمام ما است که بهشتمان حسین ^(ع) است و بهشت را بدون حسین نمی‌خواهیم و در دودنیانی‌خواییم از او جدا شویم. این پیام را برای ما فرستاده است، که تویی که بر سر و سینه می‌زنی و حسین حسین می‌گویی چقدر اهل این نماز اول وقت هستی؟! و چقدر سر سفره کتاب هدایت و تلاوت قرآن می‌نشینی؟!

از خدای حسین ^(ع) عاجزانه طلب می‌کنیم که در کنار دم زدن از حسین ^(ع)، حرکت در راستای خواست و اراده و دستورات او و اصلاح زندگی‌های ما در راستای رضایت او و پس از آن فوز با او بودن در بهشت روزی مان بشود، ان شاء...!

برویم تماشا

سرزمینی بین دو نهر

حرکت کاروان اسرا از کوفه به سمت شام

کوفه از شهرهای عراق و دومین شهر ساخته شده به وسیله مسلمانان است. امام علی ^(ع) در سال ۳۶ قمری این شهر را مرکز خلافت خود قرار داد و در همین شهر به شهادت رسید. بیشتر شیعیان در قرن نخست اهل شهر کوفه بوده‌اند. مسجد کوفه و مسجد سهله در این شهر است.

کوفه و کوفیان در واقع کر بلا نقش بسیاری داشتند، امام حسین ^(ع) با توجه به نامه‌های دعوت کوفیان عازم این شهر شد، همچنین بخش زیادی از سپاهی که در کربلا با امام حسین ^(ع) جنگید، اهل کوفه بودند و تعداد فراوانی از یاران امام حسین ^(ع) مانند حبیب بن مظاهر که در کربلا شهید شدند نیز کوفی بودند. به طوری که گفته شده بیش از دو سوم شهدای کربلا، کوفی بودند. کاروان اسیران کربلا ۱۰ روز در کوفه بودند تا به سمت شام حرکت کنند. روایت شده است که چون اسیران کربلا را آوردند، زنان اهل کوفه گریبان چاک زده و زاری می‌کردند و مردان هم با آن‌ها می‌گریستند. زین العابدین ^(ع) که بیمار بود با صدایی ضعیف و آهسته گفت: «اینا بر ما گریه می‌کنند! پس چه کسی ما را کشته است؟» آن‌گاه زینب دختر امام علی ^(ع) به سوی مردم اشاره کرد که خاموش باشید! دم‌ها فرو بسته شد و زنگ شتران از نوا باز ایستاد. روایتگر ماجرا گفته است: هرگز زنی پرده نشین را خوش سخن تر از وی ندیدم، گویی بر زبان علی سخن می‌راند. او خدا را ستایش کرد و بر رسول او درود فرستاد و مردم کوفه را به علت رفتار دوگانه‌شان و کوتاهی در یاری امام حسین ^(ع) نکوهش کرد و آنان را به کیفری بزرگ برای کشتن سید جوانان اهل بهشت وعده داد. پس از سخنان زینب، مردم حیران شده بودند و دست‌ها به دندان می‌گریزند.

بردار و بخوان

با کاروان اسرا از کربلا تا شام

چهل منزل با کاروان حسینی از کربلا تا شام

اگر می‌خواهید روایتی منزل به منزل از حرکت کاروان اسرا بعد از واقعه عاشورا بخوانید کتاب با کاروان اسرا از کربلا تا شام، چهل منزل با کاروان حسینی از کربلا تا شام را به شما پیشنهاد می‌دهیم. این کتاب به روایت حرکت کاروان اسرا از روز اسارت تا زمانی که به سرزمین شام می‌رسند پرداخته است. نویسنده، حمید بازوبندی، به بررسی حماسه ماندگار و باشکوه عاشورا، که از جلال و عزت و عظمتی برخوردار است و بیش از هر پدیده‌ای در جهت بخشی به حرکت تاریخ، نقش مؤثر و انکارناپذیری داشته پرداخته است و با عنوان روایت‌هایی که بعد از حادثه عاشورا اتفاق افتاده است، حرکت کاروان اسیران کربلا در کوفه، شام و سپس مدینه و همه اتفاقات مهم و پرخورد‌هایی که اسرای کاروان حسینی با افراد و اشخاص مختلف داشته‌اند، خواندن خطبه توسط دختران امام علی ^(ع) و امام سجاد ^(ع)، بیان اشعار سروده شده در خطبه‌ها یا توسط دیگران در مواجهه با کاروان اسرا، پاسخ به مخالفان و روشنگری و بیان اهداف قیام حسینی و سوگواری اسیران کوشیده است کتابی خواندنی ارائه دهد. انتشارات لوح سبز در ۱۶۰ صفحه این کتاب را چاپ و منتشر کرده است.

جواد شیخ الاسلامی

گفت‌وگو

شاعران در قرآن و بیان معصومین ^(ع) ذکر شده‌اند. اهل بیت ^(ع) شاعران مسلمان را تکریم می‌کرده‌اند، شعر و کار کردن در منظر ایشان از اهمیت برخوردار است. قرآن کریم نیز سوره‌ای با نام شعرا دارد که در آن به تبیین وظایف شاعران می‌پردازد. امروز و به بهانه ایام عزاداری سالار شهیدان حضرت اباعبدا... ^(ع) گفت‌وگویی با حجت الاسلام والمسلمین سیدعبدا... حسینی، امام جمعه سابق ژوهانسبورگ آفریقای جنوبی و شاعر پیش‌کسوت مشهدی داشتیم تا درباره شعر و شاعران در قرآن صحبت کنیم.

- جایگاه شاعران در قرآن

سیدعبدا... حسینی که خود از جریان سازان شعر انقلاب اسلامی است و اشعار زیادی در مدح و منقبت اهل بیت ^(ع) دارد، با اشاره به سوره «شعراء» در قرآن کریم درباره جایگاه شاعران در قرآن می‌گوید: حتما وقتی که یک روحانی درباره رسالت شعر و شاعران صحبت می‌کند، آیه‌ای را که در سوره شعرا درباره شاعران آمده است از زبان او زیاد شنیده‌اید، اما من فکر می‌کنم مفهوم اصلی این آیه هنوز به شاعران ما منتقل نشده است و درک عمیقی درباره این آیات شکل نگرفته است. بنابراین من دوست دارم درباره مفهوم این آیه صحبت کنم. آیه با «والشعراء

یتبعهم الغاؤون» شروع می‌شود که خداوند ابتدا جنبه‌های منفی شعر را مطرح می‌کند تا می‌رسد به قسمت مثبت شعر. می‌گوید: **الا الذین آمنوا و عملوا الصالحات و ذکرُوا الله کثیرا**، بعد می‌فرماید: «و انتصروا من بعد ما ظلموا»، این مأموریت اصلی است که به شاعر داده می‌شود. سه فاز ابتدایی آیه بین همه انسان‌ها مساوی است؛ یعنی ایمان و عمل صالح و ذکر خدا. شاعر باشی یا نباشی، خدا از تو ایمان و عمل صالح می‌خواهد. عامی یا پیغمبر باشی هم همین‌طور، مهندس و پزشک هم همچنین. این سه وظیفه، وظیفه همگانی است، اما یک وظیفه مشخص، بسیار شاخص

ما راه را به اونشان دادیم، خواه شاکر باشد (و پذیرا گردد) یا ناسپاس!

سوره انسان آیه ۳ ترجمه آیت‌ا... مکارم شیرازی

و بزرگی هم هست که خداوند تنها به عهده شاعران می‌گذارد و آن هم انتصار بعد از ظلم است.

- انتصار بعد از ظلم

حسینی بیان اینکه، انتصار بعد از ظلم انتصاری است که خداوند تنها از شاعران دارد، ادامه می‌دهد: خدا نمی‌تواند انتصار بعد از ظلم را از دیگران انتظار داشته باشد، چون کار آن‌ها نیست. آن‌ها این کاره نیستند. تنها کسانی می‌توانند دادخواه، انتقام‌گیر و مصداق انتصار بعد از ظلم باشند که شاعر باشند. در واقع شعر ویژگی‌هایی دارد که آن را به‌بترین ابزار برای انتصار بعد از ظلم تبدیل می‌کند. به این خاطر است که مسئولیت انتصار بعد از ظلم به عهده شاعران گذاشته شده است. در هیچ جای دیگری از قرآن کلمه «انتصار» برای هیچ فرد یا گروه دیگری بیان نشده است.

- شاعران و دفاع از مظلومان

این شاعر پیش‌کسوت با اشاره به محبت و توجه اهل بیت ^(ع) به شاعرانی که در مسیر حق و داد خواهی از ظالمان قلم می‌زدند، ادامه می‌دهد: انتصار بعد از ظلم آن قدر مهم است که ائمه ^(ع) ما به شعرای که ضد ظلم و مدافع مظلومان بودند، بی حساب کمک می‌کردند و آن‌ها را تحویل می‌گرفتند. یک نمونه اش فرزدق است که مورد لطف بی‌انتهای امام سجاد ^(ع) قرار گرفت. فرزدق شعری در وصف اهل بیت ^(ع) گفته و به شدت با آزار بنی امیه مواجه شده بود. امام سجاد ^(ع) یک روز فرزدق را فراخواند و گفت: «شنیدیم گفته ما را با شعرت کمک کرده‌ای. خدا خیرت دهد. خدا خانواده ات را بیامرزد»، در حق فرزدق دعا کرد و به کسی که مسئول امور مالی اش بود فرمود برو و فهرست همه چیزهایی که دارم را بیاور. خادم امام آمد و مثلا گفت: «بیست تا بز داریم، پنجاه تا گوسفند داریم، چهار تا شتر داریم، دو تا اسب داریم، این قدر سکه طلا داریم و...» وقتی همه اموال جمع شد، حضرت سجاد ^(ع) هر چه داشت را در طبق اخلاص گذاشت و تقدیم فرزدق کرد که انتصار بعد از ظلم کرده بود. سیدعبدا... حسینی با انتقاد از بی‌توجهی

انتصار بعد از ظلم وظیفه همه شاعران است. «ما خلقت الجن و الانس الا لیعبدون»؛ عمر باید در مسیر معرفت پروردگار صرف شود

از نفرین مظلوم بترسید، اگر چه کافر باشد زیرا در برابر نفرین مظلوم پرده و مانعی نیست.

پیامبر اکرم (ص) نهج الفصاحه، ج ۴۸

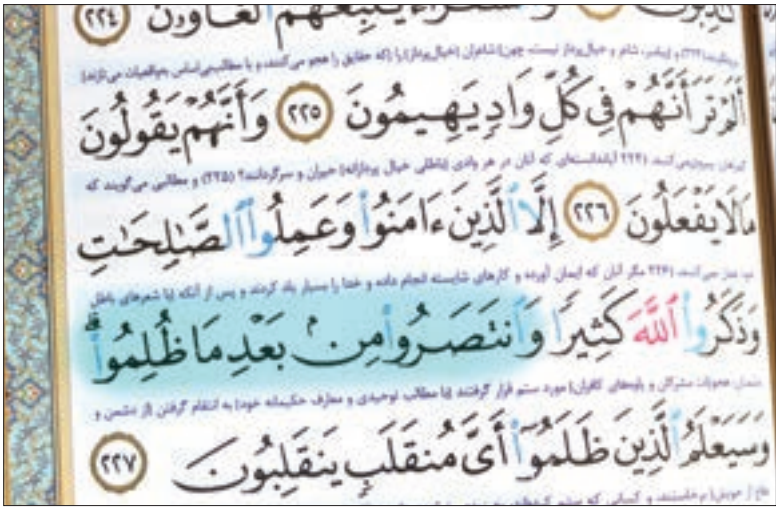
حدیث

آیه

به ظلم واکنش نشان بدهید

بررسی رسالت شاعران بعد از واقعه عاشورا از منظر قرآن در گفت‌وگو با حجت الاسلام والمسلمین سیدعبدا... حسینی

- علیه ظلم سیستماتیک باشید

شب بلند می‌شوی و می‌بینی بایدن می‌گوید ما ۱۳ میلیارد دلار پول مردم افغانستان را مصادره کرده‌ایم. پول مردمی که دارند از گشتگی می‌میرند و امید می‌کنند. این ظلم سیستماتیک است که باید علیه‌ش شعر نوشت و حرف زد. اگر شما مقابل این ظلم فریاد نزنی و در برابرش سکوت کنی، روز قیامت خدایقه ات را می‌گیرد. می‌گوید من به‌تو توان دادم، چرا مقابله نکردی؟ خدا از کسی که شاعر نیست، انتظار ندارد. تو که شاعر هستی چرا در مردم رانگفتی و زبان ضد ظلم نبودی و باز بان‌ت از کسانی که ظلم سیستماتیک می‌کنند انتقام نگرفتی؟

بنیان‌گذار جلسات شاعران با مقام معظم رهبری، اضافه می‌کند: ما باید اباعبدا... ^(ع) را با شعر یاری کنیم. باید فکر کنیم که اگر در روز عاشورا بودیم چه می‌گفتیم؟ اگر شاهد شهادت امام حسین ^(ع) بودیم، چه می‌گفتیم و چگونه حرف می‌زدیم؟ اگر شاهد اسارت اهل بیت ^(ع) بودیم، چگونه حرف می‌زدیم؟ اگر شاهد کتک خوردن دختر سه‌ساله اباعبدا... ^(ع) بودیم چطوری فریاد می‌کشیدیم؟ شاعران باید طوری شعر بگویند که انگار این صحنه جلوی چشمشان اتفاق افتاده است و باید انتقام خون علی اصغر ^(ع) را با شعرشان بگیرند. در این صورت است که ما جزو شهدای کربلا و مدافعین اباعبدا... ^(ع) محسوب می‌شویم. غیر از این اگر هر استفاده‌ای از شعر بکنیم و جایزه نوبل هم به ما بدهند، باز هم از شعر سوء استفاده کرده‌ایم و آن‌طور که باید از آن بهره‌نجسته‌ایم.

- رسالات شاعران

حسینی درباره رسالت شاعران و نسبت آن‌ها با ظلم ادامه می‌دهد: انتصار بعد از ظلم وظیفه همه شاعران است. «ما خلقت الجن و الانس الا لیعبدون»، عمر باید در مسیر معرفت پروردگار صرف شود. شما هر استفاده دیگری از این عمر کردیدی می‌شود سوء استفاده. یعنی اگر تواز موهبت شعر در راستای رسیدن به خدا و انتصار بعد از ظلم، که جانمایه اصلی و هدف اصلی از قریحه‌ای است که خدا به‌تو داده، استفاده کردی، در مسیر حق قدم زده‌ای. اگر در هر جهت دیگری از این قریحه استفاده کردی، از آن سوء استفاده کرده‌ای. متأسفانه بسیاری از شاعران ما از این موهبت برای هر کاری استفاده می‌کنند، جز انتصار بعد از ظلم.

مشورت، ضرب عقل دیگران در عقل خودمان

دادن و مشورت گرفتن هم مانند دیگر کارها آداب و فوت و فنی دارد که در روایات اهل بیت ^(ع) به آن‌ها اشاره شده است.

بگیریم، بهتر است تنها به عقل خودمان اکتفا نکنیم و به سراغ دیگران هم برویم و با انجام مشورت به تصمیم بهتری برسیم. مشورت

همان‌طور که می‌گویند یک دست صد ندارد یا با یک گل بهار نمی‌شود، در هنگام بروز مشکلات یا زمانی که قرار است تصمیم مهمی

با چه کسانی مشورت نکنیم؟

بخیل چون ممکن است توران ز بخشش بترساند.

ترسو چون ممکن است اراده‌تورا سست کند.

حریص چون ممکن است نظر‌تورا به حرص آلوده‌کند.

برای مشورت سراغ چه کسی برویم؟

چگونه از مشورت استفاده کنیم؟

مهربان مانند برادر باشد.

جمع آوری نظرها.

آزاده و دین‌دار باشد.

رها کردن نظری که به آن شک داریم.

عاقل باشد.

رازدار باشد.

انتخاب نظری که به حق نزدیک تر است.

اهل خرد باشد.

از خدا بترسد.

در نهایت تصمیم با خودمان است.

چگونه باید مشاوره داد؟

بی دریغ مشاوره بدهیم.

اگر چیزی را نمی‌دانیم بگویم.